

מחקר: שקיות הפלסטיק לא מהוות נזק סביבתי חמור כל

כך

דו"ח חדש שחובר בטכניון מגדיר את הזיהום הנובע מצריכת השקיות כחלק זעום מהבעיה וקובע כי ההיטל המתוכנן בישראל, לפיו נשלם שקל בעבור כל שקית, מצטבר למס של כרבע מיליון שקל בשנה

גלית שפיר

17:31, 02.07.08

7 תגובות

האם בניגוד לדעה הרווחת שקיות הפלסטיק שאנו צורכים ברשתות השיווק אינן גורמות נזק סביבתי חמור כל כך? כך לפחות עולה מדו"ח חדש שהוגש למשרד להגנת הסביבה, בעקבות עבודת מחקר שבוצעה במוסד שמואל נאמן בטכניון בחיפה. עוד קובע הדו"ח, כי ההיטל המתוכנן בגובה שקל אחד על רכישה של כל שקית פלסטיק, יביא להטלת מס על הציבור של כרבע מיליון שקל בשנה.

ד"ר אופירה איילון, מרכזת תחום הסביבה במוסד שמואל נאמן, אמרה: "שקיות פלסטיק מהוות חלק זעום מהבעיה. על מנת להתמודד עם בעיית הפסולת יש להתמודד עם הבעייה כמכלול, דוגמת ההתייחסות גם לחומר האורגני ולאריזות". מחברי הדו"ח אף סבורים, כי איסור מוחלט על שימוש ב"שקיות גופיה" (הסוג הנצרך ברשתות השיווק) יסיט את הצרכנים לשימוש בשקיות ללא ידיות, ומבחינת הלכלוך הבעיה כלל לא תיפתר.

בישראל משתמשים בכ-5 מיליארד שקיות בשנה, וכל אדם צורך בממוצע 300 שקיות בשנה. השקיות הללו מהוות רק 6% מהמפגע הסביבתי. מרבית המפגעים הסביבתיים נוצרים דווקא משאריות של שקיות אריזה לנסיעות וטיולים.

בכמה אזורים בישראל ננקטו צעדים לצמצום השימוש בשקיות פלסטיק. במדרשת בן גוריון למשל גובים חצי שקל עבור כל שקית בעת הקנייה ובמספר קיבוצים גובים שקל אחד על שקית.

הצעות החוק שהוגשו בעניין זה בכנסת הם על בסיס המודל האירי. במרץ 2002 הוחלט באירלנד, כי ההיטל על שקיות ניילון יהיה 15 יורו סנט לשקית, כשהחוק לא יחול על שקיות לאחסון מוצרי בשר. כתוצאה מכך, ירדה כמות שקיות הפלסטיק בשוק האירי בכ-90%, וכן חל צמצום בשימוש בשקיות ללא ידיות. כשנה לאחר כניסתו לתוקף של החוק דווח באירלנד, כי חלה עלייה של 21% בשטחים הפתוחים הנקיים משקיות שנה לאחר תחילת החוק.

מעבר לשאלה הנוגעת לזיהום שיוצרות השקיות, בדק הדו"ח גם את ההשפעות העקיפות לגבייה. מבחינת הפגיעה בעסקים קובעים החוקרים, כי לא ייגרם נזק לחברות המייצרות שקיות פלסטיק, זאת מאחר ורוב השקיות הנמצאות ברשתות השיווק מיוצרות בחו"ל או ברשות הפלשתינאית. נתון מעודד מבחינתנו, הצרכנים, הוא כי זמן ההמתנה בתור לקופה יתקצר ב-10%.